

บทความวิจัย

เรื่อง อิทธิพลด้านการเมืองของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีใต้ ช่วง ค.ศ.1945-1991

โดย

นางสาวหทัยภัทร เกรียงธีรศร

รหัสนักศึกษา 05590582

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อบทความวิจัย	อิทธิพลด้านการเมืองของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีใต้ ช่วง ค.ศ.1945-1991
ผู้เขียน	นางสาวหทัยภัทร เกรียงธีรศร
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.เพชรดา ชุนอ่อน
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง “อิทธิพลด้านการเมืองของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีใต้ ช่วง ค.ศ.1945-1991” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้สหรัฐอเมริกามีอิทธิพลในเกาหลีใต้ และเพื่อศึกษาอิทธิพลด้านการเมืองของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีใต้ตั้งแต่ ค.ศ.1940-1991 ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ทำให้สหรัฐอเมริกามีอิทธิพลในเกาหลีใต้นั้น ในช่วงแรกสหรัฐอเมริกาได้เข้ามาในเกาหลีโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหาดินแดน และขยายอำนาจทางการค้า ในช่วงก่อนสงครามเย็น สหรัฐอเมริกาไม่ได้มุ่งตรงไปที่เกาหลี แต่เป็นการเข้ามาบริเวณแถบเอเชียโดยมุ่งเน้นจีน และญี่ปุ่น โดยในการเข้ามาของสหรัฐอเมริกานั้น ทำให้ประเทศเกาหลีได้รับความรู้และการพัฒนาในรูปแบบของชาติตะวันตก นอกจากนี้ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าในด้านการเมืองการปกครอง สหรัฐอเมริกาเข้ามามีบทบาทในการควบคุมอำนาจทางการเมืองในเกาหลีใต้ ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 บทบาทของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีมีไม่มากนัก เนื่องจากช่วงนั้นเกาหลีอยู่ภายใต้อาณานิคมของจักรวรรดิญี่ปุ่น หลังจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกาเริ่มเข้ามามีบทบาทอีกครั้ง โดยสหรัฐอเมริกาได้วางแนวคิดการเมืองการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตย ด้วยการสนับสนุนให้จัดการเลือกตั้ง และจัดตั้งรัฐสภาของตนเองขึ้น อีกทั้งยังมีการให้เงินทุนสนับสนุนในการพัฒนาประเทศกับเกาหลีใต้อีกด้วย

คำสำคัญ : อิทธิพลสหรัฐอเมริกา, เกาหลีใต้, สงครามโลก

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง อิทธิพลด้านการเมืองของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีใต้ ช่วง ค.ศ.1945-1991 เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450112 การศึกษาเอกเทศ (INDEPENDENT STUDY)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร.เพชรดา ชุนอ่อน อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อนๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ และที่สำคัญขอขอบคุณพี่योगมิน น้องดงฮยอนที่เป็นพลังใจให้เสมอมา ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

หทัยภัทร เกரியงธีรศร

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญรูปภาพ.....	ง
อิทธิพลด้านการเมืองของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีใต้ ช่วง ค.ศ.1945-1991.....	1
บรรณานุกรม.....	21
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	24

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 1 แผนที่เกาหลีเหนือ และเกาหลีใต้.....	3
ภาพที่ 2 เรือเยนเนอร์ล เซอร์แมน.....	4
ภาพที่ 3 จักรพรรดิโคจง.....	6
ภาพที่ 4 สนธิสัญญาเกาหลี-อเมริกา.....	7
ภาพที่ 5 ผู้หญิงเกาหลีที่ถูกส่งตัวไปเป็นนางบำเรอในสงครามโลกครั้งที่ 2.....	9
ภาพที่ 6 อี ซึงมัน.....	11
ภาพที่ 7 คิม อิลซong.....	12
ภาพที่ 8 พัก จองฮี.....	17
ภาพที่ 9 โน แทอู และซอน ดุฮวาน.....	18

อิทธิพลด้านการเมืองของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีใต้ ช่วง ค.ศ.1945-1991

บทนำ

เกาหลีเป็นดินแดนที่มักจะถูกคุกคามโดยอิทธิพลของต่างชาติอยู่เสมอ โดยเฉพาะกับดินแดนเพื่อนบ้านอย่างจีนและญี่ปุ่น สำหรับจีน คาบสมุทรเกาหลีเป็นด่านป้องกันการรุกรานของญี่ปุ่น ส่วนญี่ปุ่นก็ต้องการเกาหลีไว้เป็นแหล่งทรัพยากร ในช่วงต้นประวัติศาสตร์เกาหลีนั้นได้รับอิทธิพลและวัฒนธรรมจากจีน หลังจากนั้นในช่วง ค.ศ.1910-1945 เกาหลีตกเป็นอาณานิคมของญี่ปุ่น ก่อนที่เกาหลีจะตกอยู่ภายใต้อำนาจของญี่ปุ่น ญี่ปุ่นมิได้แค่ต้องการให้เกาหลีเปิดประเทศต่อญี่ปุ่นเท่านั้น แต่ยังต้องการใช้เกาหลีเป็นฐานทางเศรษฐกิจและฐานอำนาจในการต่อรองกับมหาอำนาจตะวันตก เกาหลีตกเป็นอาณานิคมของญี่ปุ่นอยู่ 35 ปี จนกระทั่งสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ในวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ. 1945 ญี่ปุ่นยอมแพ้ต่อฝ่ายสัมพันธมิตร และถอนกำลังออกจากคาบสมุทรเกาหลี

หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง โลกอยู่ในสภาวะความขัดแย้งทางการเมืองระหว่าง 2 ขั้วอำนาจ ทำให้ประเทศเกาหลีถูกแบ่งโดยสหรัฐอเมริกา และสหภาพโซเวียต ที่เรียกกันว่า สงครามเย็น ซึ่งเป็นการขัดแย้งด้านอุดมการณ์ทางการเมือง และก่อให้เกิดเป็นสงครามตัวแทนขึ้น ซึ่งหนึ่งในสงครามตัวแทนของสงครามเย็น ก็คือสงครามภายในระหว่างฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้ของเกาหลี หรือสงครามเกาหลี โดยได้เริ่มขึ้นในวันที่ 25 มิถุนายน ค.ศ.1950 โดยทางเกาหลีเหนือบุกรุกทางเกาหลีใต้ และเกิดข้อตกลงสงบศึกเกิดขึ้นใน 3 ปีต่อมา โดยมีการกำหนดเส้นขนานที่ 38 และเขตปลอดทหาร จากนั้นเกาหลีใต้ได้พยายามฟื้นฟูตัวเองจากภาวะสงคราม ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างสูง ทั้งในด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ ซึ่งความขัดแย้งในด้านอุดมการณ์ดังกล่าว มีส่วนทำให้เกาหลีแบ่งออกเป็น 2 ประเทศ คือเกาหลีเหนือมีนายคิม อิลซอง เป็นผู้นำระบอบคอมมิวนิสต์ และเกาหลีใต้มีนายอี ซึงมัน เป็นผู้นำระบอบประชาธิปไตย

หลังจากแบ่งประเทศแล้ว สหรัฐอเมริกาได้เข้ามามีบทบาทในเกาหลีใต้เป็นอย่างมาก เช่น สหรัฐอเมริกาได้วางแนวความคิดการเมืองการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตย และมีการให้เงินทุนสนับสนุนในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากเกาหลีใต้ได้รับผลกระทบจากสงคราม และสหรัฐอเมริกายังได้เผยแพร่ศาสนาคริสต์โดยการก่อตั้งโรงเรียนและโบสถ์อีกด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าสหรัฐอเมริกาเข้ามามีบทบาทในเกาหลีใต้มาตั้งแต่ทศวรรษ 1860 หลังจากจบสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศเกาหลีใต้ได้รับความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกา ทั้งทางด้านการปกครอง ศาสนา การศึกษา และวัฒนธรรม รวมถึงได้รับเงินทุนสนับสนุนในการพัฒนาประเทศ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าการศึกษาเรื่องของอิทธิพลของสหรัฐอเมริกา ประเทศเกาหลีใต้เป็นเรื่องที่น่าสนใจ จึงอยากที่จะศึกษาอิทธิพลของสหรัฐอเมริกาที่เข้ามาในเกาหลีใต้ ตั้งแต่ ค.ศ.1945 - 1991 ซึ่งเป็นปีที่สงครามเย็นได้สิ้นสุดลง โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่

ทำให้สหรัฐอเมริกามีอิทธิพลในเกาหลีใต้ และเพื่อศึกษาอิทธิพลด้านการเมืองของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีใต้ตั้งแต่ ค.ศ.1940-1991

สังเขปประวัติศาสตร์เกาหลี

คาบสมุทรเกาหลีเป็นดินแดนที่มีอารยธรรมเก่าแก่มานาน มีพื้นที่ติดกับจีนและรัสเซีย แต่เดิมโดยเริ่มต้นจากการอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรโกโชซอน (ช่วงเวลาก่อตั้งไม่ชัดเจน) ยุคสามอาณาจักร (37 ปีก่อนคริสตกาล - ค.ศ.668) ได้แก่ โคกูรยอ แพ็กเจ และซิลลา ซึ่งต่อมาอาณาจักรซิลลาก็รวมคาบสมุทรทั้งหมดเข้าไว้ด้วยกัน และได้สถาปนาอาณาจักรใหม่ชื่อว่าอาณาจักรโครยอ เกิดยุคอาณาจักรโครยอ (ค.ศ.918 - 1392) ขึ้นมา ก่อนจะเข้าสู่สังคมเกาหลียุคใหม่คือยุคอาณาจักรโชซอน (ค.ศ. 1392 - 1910) เป็นยุคที่ปกครองโดยขุนนาง มีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ มีราชวงศ์สุดท้าย คือราชวงศ์โชซอน ซึ่งถือว่าเป็นการสิ้นสุดอาณาจักรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงยุคโบราณจนถึงยุคกลาง เป็นช่วงเวลาที่มีการปฏิรูปการเมืองและเศรษฐกิจ โดยได้รับอิทธิพลต่าง ๆ จากประเทศจีนมากมาย เช่น ปรัชญาขงจื้อ ซึ่งราชวงศ์นี้ได้สร้างวรรณคดีและประดิษฐ์ตัวอักษรเกาหลีที่เรียกว่าฮันกิล โดยมีเมืองฮันยางเป็นเมืองหลวงของราชวงศ์โชซอน ซึ่งต่อมาเมืองฮันยางก็คือกรุงโซลในปัจจุบัน หลังจากนั้นก็ถูกญี่ปุ่นเข้ามายึดครองเป็นอาณานิคมอีก 35 ปี (ค.ศ.1910-1945) และเกิดสงครามเกาหลี (ค.ศ.1951-1953) ทำให้เกิดการแบ่งแยกเป็นเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ในปัจจุบัน

ภาพที่ 1 : แผนที่เกาหลีเหนือ และเกาหลีใต้

ที่มา : https://kr.123rf.com/photo_19085802_남한과-북한지도.html

จุดเริ่มต้นในการเข้ามาเกาหลีของสหรัฐอเมริกา

ในทศวรรษ 1860 สหรัฐอเมริกาเริ่มเข้ามามีบทบาทในคาบสมุทรเกาหลี โดยใน ค.ศ. 1866 เรือสินค้าสัญชาติอเมริกันชื่อ เยเนอร์ล เซอร์แมน (General Sherman) ได้เดินเรือจากจีนล่องตามแม่น้ำแทตงที่เป็นแม่น้ำสายหลักของประเทศเกาหลีเหนือ ไหลจากภูเขาจิ้งนิมทางตอนเหนือของประเทศลงสู่อ่าวเกาหลีที่นัมโพ เพื่อมุ่งหน้าเข้ากรุงเปียงยาง โดยมีได้รับอนุญาต กระทั่งถูกทำลายโดยกองกำลังเกาหลีไปเสียก่อนจะทันได้เข้าเทียบท่า (ไพบูลย์ ปีตะแสน, 2555 : 290) ตอนนั้นเกาหลีมีนโยบายปิดประเทศ ไม่คบค้ากับฝรั่งชาติตะวันตก เพราะเห็นการเอาเปรียบและรุกรานทำสัญญาการค้าที่ไม่เป็นธรรมของชาวต่างชาติไม่ไหว โดยเฉพาะจากสงครามฝิ่นของจีน ยิ่งทำให้ผู้นำชาวเกาหลีปิดกั้นประเทศมากกว่าเดิม ไม่ยอมคบค้าสมาคมด้วย หากมีเรือต่างชาติเข้ามา ก็เทียบท่าได้แค่ที่ประตู Keupsa Gate เท่านั้น

ภาพที่ 2 : เรือเยเนอร์ล เซอร์แมน

ที่มา : <http://treatise.16mb.com/viewtopic.php?t=7603>

ในช่วงนั้นผู้ปกครองอาณาจักรคือ แทวอนกุน ซึ่งเป็นผู้สำเร็จราชการแทนจักรพรรดิโคจง (1864-1897) ซึ่งแทวอนกุนเป็นพระราชฐานันดรของพระราชบิดาของกษัตริย์ ใช้สำหรับพระราชบิดาของกษัตริย์ที่ไม่ได้ครองราชย์เอง เมื่อพระโอรสขึ้นครองราชย์ก็มักจะแต่งตั้งพระราชบิดาของพระองค์เป็นกษัตริย์เสมอ แทวอนกุนเป็นผู้ปกครองที่เคร่งครัดในคำสอนขงจื้อ และมีความคิดแบบ อนุรักษ์นิยมที่ต่อต้านต่างชาติอย่างแรงกล้า พอเริ่มปรากฏสัญญาณของชาวต่างชาติที่พยายามแทรกซึมเข้ามาในสังคมเกาหลี แทวอนกุนก็เริ่มตระหนักถึงชะตากรรมของประเทศเพื่อนบ้านที่ได้มีการติดต่อกับโลกตะวันตก และคริสต์ศาสนิกายคาทอลิกที่กำลังฝังหยั่งรากลึกลงในสังคมเกาหลี ในช่วง ค.ศ. 1866-1872 ราชสำนักเกาหลีได้ทำการกวาดล้างขบวนการเผยแพร่คริสต์ศาสนาอย่างต่อเนื่อง

หลังจากที่แอนสัน เบอร์ลิงเกม (Anson Burlingame) ทูตสหรัฐอเมริกาประจำกรุงปักกิ่งได้ทราบว่าเป็นเรื่องชาติถูกเกาหลีโจมตีทำลายไปในบริเวณลุ่มแม่น้ำแคว จึงได้ให้ทางจีนตรวจสอบกับทางราชสำนักเกาหลีว่าเป็นเรือเยเนอร์ล เซอร์แมนของอเมริกันหรือไม่ และทางราชสำนักเกาหลีได้ตอบไปว่า สันนิษฐานว่าเป็นเรือสัญชาติอังกฤษ และทางการเกาหลีจะทำลายเรือต่างชาติทุกลำที่ลักลอบเข้าประเทศโดยมิได้รับอนุญาต (ไพบูลย์ ปีตะแสน, 2555 : 291-292)

คำตอบของราชสำนักเกาหลีสร้างความไม่พอใจแก่สหรัฐอเมริกาเป็นอันมาก และส่งผลให้สหรัฐอเมริกาตัดสินใจส่งเรือรบเพื่อโจมตีหลายครั้ง เช่น เรือรบวาชูเซตต์ (Wachusett) เรือรบเชอนานโด (Shenandoah) ใน ค.ศ. 1871 เกิดการโจมตีครั้งใหญ่ขึ้น นายพลเรือจอห์น รอดเจอร์ส (John Rodgers) ได้นำทัพเรือรบ 5 ลำ ต่อกับกองทัพเกาหลีซึ่งนำโดยอ.เซยอน ที่บริเวณเกาะคังฮวาที่ตั้งอยู่ที่ปากแม่น้ำฮัน ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของเมืองอินซอน การสู้รบครั้งทหารเกาหลีเสียชีวิต 53 คน และบาดเจ็บ 24 คน ในขณะที่กองกำลังสหรัฐอเมริกาเสียชีวิต 3 คน และบาดเจ็บ 9 คน และกองทัพของสหรัฐอเมริกาก็ได้ถอนกำลังกลับสู่ฐานที่มั่นในประเทศจีน (ไพบูลย์ ปีตะแสน, 2555 : 292)

การที่ประเทศเกาหลีถูกชาวต่างชาติรุกรานบ่อยครั้งนับได้ว่าเป็นการสร้างกระแสความรู้สึกชาตินิยมและเกลียดชังชาวต่างชาติในสังคมเกาหลีมากยิ่งขึ้น ในช่วงเวลานี้ทางประเทศญี่ปุ่นก็กำลังเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนที่ส่งผลต่อชะตากรรมของประเทศเกาหลี เพราะหลังจากที่ญี่ปุ่นถูกบังคับให้เปิดประเทศต่อสหรัฐอเมริกา ใน ค.ศ. 1854 และประเทศตะวันตกอื่น ๆ ในปีต่อมา สังคมญี่ปุ่นได้เกิดการเปลี่ยนแปลงเมื่อโชกุนหมดอำนาจลงใน ค.ศ. 1868 และจักรพรรดิองค์ใหม่ได้ขึ้นปกครองประเทศแทน ผู้ปกครององค์ใหม่แห่งราชสำนักญี่ปุ่นได้ตระหนักดีว่าทางรอดทางเดียวคือการรับวิทยาการเทคโนโลยีจากชาติตะวันตกมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งทั้งด้านเศรษฐกิจ และการทหารภายในประเทศ เพื่อป้องกันการรุกรานจากต่างชาติ และสร้างต้นให้เป็นมหาอำนาจในเอเชีย (ไพบูลย์ ปีตะแสน, 2555 : 293-300)

ใน ค.ศ. 1874 จักรพรรดิโคจุงขึ้นบริหารราชการแทน ราชสำนักญี่ปุ่นได้เฝ้าดูความขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงของข้าอำนาจในราชสำนักเกาหลี เป็นที่แน่ชัดว่าญี่ปุ่นมิได้แค่ต้องการให้เกาหลีเปิดประเทศต่อญี่ปุ่นเท่านั้น แต่ยังต้องการใช้เกาหลีเป็นฐานทางเศรษฐกิจและฐานอำนาจในการต่อรองกับมหาอำนาจตะวันตก ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1875 ประเทศญี่ปุ่นได้ส่งเรือรบฮุนโย เพื่อสำรวจเส้นทางเดินเรือ โดยเริ่มจากเมืองปูซาน ที่อ่าวยงฮึง และเกาะยงจง ในขณะที่เรือรบฮุนโยพยายามเข้าเทียบท่าเรือบนเกาะคังฮวา ก็ถูกต่อต้านโดยกองกำลังประจำการของเกาหลี ต่อมาไม่นาน ประเทศญี่ปุ่นได้ส่งคณะทูตพร้อมกับเรือรบ 6 ลำมายังเกาะคังฮวาอีกครั้ง เพื่อขอเจรจาทางการทูต โดยมีนัยว่าญี่ปุ่นพร้อมใช้กำลังเข้าโจมตีถ้าไม่ได้รับความร่วมมือ ส่งผลให้ในเวลาต่อมาเกาหลีได้ต้องลงนามในสนธิสัญญาคังฮวากับญี่ปุ่นในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1876 ซึ่งจากสนธิสัญญานี้

เกาหลีต้องเจริญความสัมพันธ์กับญี่ปุ่นอย่างต่อเนื่อง และต้องเปิดท่าเรือต่าง ๆ ให้แก่ญี่ปุ่น พ่อค้าญี่ปุ่นสามารถทำการค้าในเกาหลีได้อย่างเสรี และที่สำคัญคือเกาหลีต้องรับรองสิทธิสภาพนอกอาณาเขตต่อพลเมืองญี่ปุ่นในเกาหลี (ไพบูลย์ ปิตะแสน, 2555 : 297-279)

ภาพที่ 3 : จักรพรรดิโกจง

ที่มา : https://ko.wikipedia.org/wiki/대한제국_고종

สนธิสัญญาคังฮวาใน ค.ศ.1876 นับเป็นจุดเริ่มของการล่าอาณานิคมครั้งใหญ่ของเกาหลี และการหลั่งไหลของมหาอำนาจตะวันตกได้ติดตามเข้ามาในเวลาไม่นานนัก ใน ค.ศ.1880 สหรัฐอเมริกาได้มอบหมายให้ พลจัตวาโรเบิร์ต ดับเบิลยู ชูเฟลด์ท (Robert W. Shufeldt) ผู้บัญชาการเรือรบคอนเดอโรกา (Ticonderoga) ทำการติดต่อเพื่อให้เจ้าหน้าที่ทูตญี่ปุ่นในเมืองปูซานเป็นผู้เจรจาการเปิดเมืองท่าการค้าให้แก่อเมริกา ซึ่งภายหลังชูเฟลด์ทได้เดินทางไปยังประเทศญี่ปุ่นเพื่อเจรจากับคณะทูตเกาหลีประจำญี่ปุ่น ซึ่งดูเหมือนว่าความล้มเหลวของการเจรจาดังนี้มีสาเหตุมาจากการที่ญี่ปุ่นไม่ประสงค์ให้ประเทศเกาหลีเปิดเสรีการค้าให้แก่ประเทศอื่น (ไพบูลย์ ปิตะแสน, 2555 : 306-314)

ใน ค.ศ.1882 ได้มีการลงนามในสนธิสัญญาเกาหลี-อเมริกา หรือ สนธิสัญญาเพื่อสันติภาพและการเดินเรือ (Treaty of Peace, Amity, Commerce and Navigation, United States–Korea Treaty of 1882 หรือ 조미 수호 통상 조약) ในการเซ็นสัญญาครั้งนี้พระเจ้าโกจงได้มอบหมายให้ ซินฮอนที่เป็นนักการทูตเป็นผู้แทน ส่วนทางสหรัฐอเมริกาก็มอบหมายให้ โรเบิร์ต วิลสัน ผู้เป็นกงทัพอเรือพลเอกนักการทูตของสหรัฐอเมริกาเป็นผู้แทน สหรัฐอเมริกาต้องการพื้นที่บริเวณปูซาน

เพื่อใช้ทรัพยากรในการต่อเรือ โดยในสนธิสัญญาระบุว่า ให้ประเทศเกาหลีรับรองสิทธิสภาพนอกอาณาเขตให้แก่พลเมืองอเมริกัน และสหรัฐอเมริกาสามารถเช่าที่ดินเพื่อการจัดตั้งสถานกงสุล และที่พักได้ โดยเงื่อนไขข้อตกลงการค้าที่ระบุถึงการจัดเก็บภาษีอัตราร้อยละ 10 สำหรับสินค้านำเข้าทั่วไปจากสหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 30 สำหรับสินค้าฟุ่มเฟือย) และอัตราภาษีร้อยละ 5 สำหรับสินค้าที่ออกไปสหรัฐอเมริกา (ไปบูลย์ ปีตะแสน, 2555 : 307) ซึ่งในลักษณะสัญญาเช่นนี้ เป็นสัญญาที่ไม่เป็นธรรม เป็นการล่อลวงเมิดอำนาจอธิปไตยของประเทศเกาหลี สนธิสัญญานี้ทำผ่านตัวกลางคือจีนที่ยังคงพยายามรักษาอำนาจในการควบคุมประเทศเกาหลี และถ่วงดุลอำนาจในประเทศเกาหลี อย่างไรก็ตาม ก็ทำให้ประเทศเกาหลีได้เรียนรู้ความเจริญก้าวหน้าจากต่างชาติมากขึ้น

ภาพที่ 4 : สนธิสัญญาเกาหลี-อเมริกา

ที่มา : <https://kusec.tistory.com/entry/한미역사의-시작을-알리는-조미수호조약과-화도진-공원-The-first-Treaty-between-KORUS-and-Hwadojin-park>

บทบาทของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2

สงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นสงครามระหว่างฝ่ายพันธมิตร ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกา กับฝ่ายอักษะ ได้แก่ เยอรมัน ญี่ปุ่น และอิตาลี ซึ่งเป็น “สงครามเบ็ดเสร็จ” ซึ่งเป็นการทำสงครามที่รัฐที่เกี่ยวข้องมีการใช้ทรัพยากร และอาวุธที่ตนเองมีทุกอย่างโดยไม่มีข้อจำกัดเพื่อทำลายรัฐศัตรูครั้งสำคัญครั้งที่ 2 ของโลกถัดจากสงครามโลกครั้งที่ 1 สงครามครั้งนี้เริ่มอย่างเป็นทางการเมื่อกองทัพอเยอรมันบุกเข้าไปยึดครองประเทศโปแลนด์ เมื่อวันที่ 1 กันยายน ค.ศ. 1939 ทำให้ประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศสและดินแดนอาณานิคมของอังกฤษอีก 4 แห่งคือ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ บริติชอินเดียน แอฟริกาใต้ ประกาศสงครามกับเยอรมนี ต่อมาในปี 1940 กองทัพอเยอรมันรุกรานประเทศนอร์เวย์และประเทศเดนมาร์ก ก่อนที่จะโจมตีฝรั่งเศสผ่านทางประเทศเนเธอร์แลนด์เบลเยียมลักเซมเบิร์ก ในปีเดียวกันนี้เอง อิตาลีได้ประกาศสงครามกับอังกฤษและฝรั่งเศส ถัดมาในปี 1941

เยอรมนียึดครองยูโกสลาเวีย และเริ่มส่งทหารเข้าไปรุกรานสหภาพโซเวียต ในขณะที่ญี่ปุ่นโจมตี อ่าวเพิร์ล (Pearl Harbour) บนเกาะฮาวายของสหรัฐอเมริกา และได้ประกาศสงครามกับ สหรัฐอเมริกาและอังกฤษ การโจมตีของกองทัพญี่ปุ่นครั้งนี้ส่งผลให้สหรัฐอเมริกาดัดสินใจเข้าสู่ สงครามโลก (โดม ไกรปรกรณ์, 2560)

ในช่วงเวลานี้ประเทศเกาหลียังคงอยู่ภายใต้อาณานิคมของจักรวรรดิญี่ปุ่น (ค.ศ. 1910 – 1945) ญี่ปุ่นได้มีจัดการฟื้นฟูประเทศเกาหลีให้มีความก้าวหน้าตามนโยบายจักรวรรดินิยมของญี่ปุ่น เช่น ผลักดันให้เกาหลีมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ แต่ประชากรชาวเกาหลีกลับได้ผลประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจเพียงเล็กน้อย นอกจากนั้นญี่ปุ่นยังกดขี่เกาหลีทางด้านวัฒนธรรมด้วย เช่น ห้ามใช้ภาษาเกาหลี และเมื่อชาวเกาหลีกลุ่มใดเรียกร้องเสรีภาพ ญี่ปุ่นจะให้ตำรวจเข้าทำการปราบปราม จึงทำให้ชาวเกาหลีตื่นตระหนกหวาดกลัวอย่างเต็มที่ (มนันญา ภูแก้ว, 2557)

ในปี ค.ศ. 1919 ได้เกิด “ขบวนการซัมฮิลอุนดง” หรือ “ขบวนการ 1 มีนาคม” ขึ้น ซึ่ง ขบวนการซัมฮิลอุนดงนี้ประกอบด้วยฝูงชนที่ปราศจากอาวุธจำนวนมาก พวกเขาเดินขบวนเรียกร้องให้ ชาวโลกช่วยเกาหลีให้หลุดพ้นจากความเป็นทาสของญี่ปุ่น แต่การปฏิบัติการของขบวนการซัมฮิล- อุนดงไม่สำเร็จผล บรรดาผู้นำในการกอบกู้เอกราชของเกาหลีจึงได้จัดตั้งรัฐบาลพลัดถิ่นขึ้นในจีน โดย ตั้งให้นายอี ซึงมัน เป็นประธานาธิบดีคนแรกของรัฐบาลเกาหลี แต่ต่อมาไม่นานรัฐบาลพลัดถิ่นนี้ เกิดการแตกแยกเป็นหลายฝ่าย ในที่สุดกลุ่มที่นิยมโซเวียตก่อตัวเป็นกองโจรแล้วต่อต้านญี่ปุ่นอยู่ตาม บริเวณพรมแดนที่ติดต่อกับเกาหลีกับแมนจูเรีย ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นปรปักษ์ต่อคอมมิวนิสต์ ซึ่งทำการต่อต้านอย่างดุเดือดเช่นเดียวกับกลุ่มนิยมโซเวียต ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 กลุ่มที่เป็นปรปักษ์ต่อคอมมิวนิสต์ได้เข้าร่วมกับกองทัพจีน ส่วนนายอี ซึงมันเดินทางไปยังกรุงวอชิงตัน เพื่อหาทางกอบกู้เอกราชให้เกาหลีโดยวิถีทางการทูตและการเมือง แต่ความแตกแยกทางความคิด ของรัฐบาลพลัดถิ่นของเกาหลีในจีนก็ยังคงมีอยู่ (มนันญา ภูแก้ว, 2557)

ผลจากแรงบีบแค้นเช่นนี้เอง ทำให้ชาวเกาหลีจำนวนมากอพยพออกจากเกาหลีไปแมนจูเรีย และรัสเซีย ชาวเกาหลีในแมนจูเรียจัดตั้งขบวนการกู้เอกราชชื่อ “ดงนิปกุน” (Dungnipgun) ขบวนการนี้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับจีน ทำสงครามกองโจรกับกองทัพญี่ปุ่น กองทัพเหล่านี้ได้รวมตัว กันเป็นกองทัพปลดปล่อยเกาหลี เมื่อราว ค.ศ. 1940 เคลื่อนไหวในจีนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชาวเกาหลีกว่าหมื่นคนเข้าร่วมในกองทัพปลดปล่อยประชาชนและกองทัพปฏิวัติแห่งชาติ และใน ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ญี่ปุ่นเป็นหนึ่งในผู้นำฝ่ายอักษะ ชาวเกาหลีที่อยู่ภายใต้การปกครอง ของญี่ปุ่นก็ถูกบังคับให้ร่วมมือกับญี่ปุ่น โดยชายชาวเกาหลีถูกเกณฑ์เข้าร่วมในกองทัพญี่ปุ่นจำนวน ไม่น้อย ขณะที่ในช่วงเดียวกันนี้ผู้หญิงจากจีนและเกาหลีราว 200,000 คน ถูกส่งตัวเป็นนางบำเรอ ของทหารญี่ปุ่น (วีระชัย โสคมุกดา, 2555 : 245)

ภาพที่ 5 : ผู้หญิงเกาหลีที่ถูกส่งตัวไปเป็นนางบำเรอในสงครามโลกครั้งที่ 2

ที่มา : <https://www.straitstimes.com/asia/east-asia/rare-footage-shows-korean-comfort-women-from-world-war-ii>

อิทธิพลด้านการเมืองของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีใต้ช่วงสงครามเย็น (ค.ศ.1945-1991)

ในช่วงสงครามเย็น ค.ศ. 1945-1991 เป็นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่เป็นช่วงที่มีเรื่องของสงครามอุคมการณ์ที่เป็นความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างกลุ่มโลกเสรีที่มีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำกับกลุ่มโลกคอมมิวนิสต์ที่มีสหภาพโซเวียตเป็นผู้นำ สงครามเย็นกินระยะเวลายาวนานถึง 46 ปี เมื่อสงครามเย็นสิ้นสุดลงใน ค.ศ. 1991 สหรัฐอเมริกาได้กลายมาเป็นมหาอำนาจเพียงหนึ่งเดียวที่มีบทบาทสำคัญในการเมืองระหว่างประเทศและมีกองทหารประจำการในดินแดนต่าง ๆ ทั่วโลกถึง 117 ประเทศ

หลังจากที่ญี่ปุ่นประกาศยอมแพ้ต่อฝ่ายพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 1945 ในตอนนั้นกองกำลังของฝ่ายพันธมิตรก็ได้เข้าไปปลดอาวุธของทหารญี่ปุ่นในประเทศเกาหลี นั้นหมายความว่าเกาหลีได้เป็นอิสระจากอาณานิคมของญี่ปุ่นแล้ว ด้วยความที่เวลานั้นสหรัฐอเมริกาและรัสเซีย ต่างเป็นพันธมิตรในฝ่ายสัมพันธมิตรด้วยกัน แต่เบื้องหลังมีความขัดแย้งเรื่องอุคมการณ์ และเป้าหมายการครอบงำโลกอยู่ ทำให้ทั้งสองฝ่ายที่มองว่าคาบสมุทรเกาหลีมีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ต่างก็ต้องการเข้าไปมีผลประโยชน์เหนือคาบสมุทรแห่งนี้ด้วยกันทั้งสองประเทศ สุดท้ายจึงสามารถตกลงกันได้ โดยได้แบ่งดินแดนของประเทศเกาหลีออกเป็น 2 ส่วน โดยใช้เส้นละติจูดที่ 38 องศาเหนือ ซึ่งในการแบ่งครั้งนั้นได้กำหนดให้ส่วนเหนือของทหารญี่ปุ่นในเกาหลียอมแพ้ต่อสหภาพโซเวียต ส่วนใต้ยอมแพ้ต่อสหรัฐอเมริกา ซึ่งการแบ่งแยกนี้เป็นการแบ่งแยกชั่วคราวและจะให้เอกราชแก่เกาหลีเมื่อ 4 ประเทศมหาอำนาจ คือสหรัฐอเมริกา สหภาพโซเวียต

สหราชอาณาจักร และประเทศจีน จัดการปกครองใหม่ในประเทศเกาหลีสำเร็จ (วีระชัย โชคมุกดา, 2555 : 246)

ในวันที่ 8 กันยายน 1945, พลโท.จอห์น ฮอดจ์ (Lt. Gen. John R. Hodge) ได้รับหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการบริหารเกาหลีใต้ซึ่งเป็นเขตที่อยู่ในอำนาจของสหรัฐอเมริกา และได้จัดตั้งรัฐบาลทหารของกองทัพสหรัฐในเกาหลี (United States Army Military Government in Korea - USAMGIK) ขึ้นมา ซึ่งเป็นเป็นองค์กรการปกครองอย่างเป็นทางการของทางตอนใต้ครึ่งหนึ่งของคาบสมุทรเกาหลี และในตอนทีกองทัพของสหรัฐอเมริกากำลังจะเข้ามายึดครองเกาหลี ผู้นำของเกาหลีหลายคนซึ่งเคยถูกญี่ปุ่นจับขังคุก ก็ได้รับการปล่อยตัวออกมา จึงร่วมมือกันจัดตั้งคณะกรรมการรัฐบาลชั่วคราว (Committee of Provisional Government) โดยมีเมืองหลวงอยู่ที่กรุงโซล และพยายามที่จะติดต่อประสานงานกับกลุ่มการเมืองต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งเกาหลีเหนือ ได้จัดให้มีการประชุมสภาแห่งชาติขึ้นที่กรุงโซล โดยมีผู้แทนจากส่วนต่าง ๆ ของเกาหลีทั่วประเทศ ในวันที่ 6 กันยายน สภาแห่งชาติก็ประกาศเอกราชแห่งสาธารณรัฐประชาชนเกาหลี และเมื่อกองทัพของสหรัฐอเมริกาได้ยกมาถึงเกาหลี ก็ได้จัดตั้งรัฐบาลทหารสหรัฐอเมริกาขึ้น และกวาดล้างอิทธิพลของญี่ปุ่นในเกาหลี โดยโอนอำนาจการปกครองจากญี่ปุ่นมาเป็นสหรัฐอเมริกา (ถนอม อานามวัฒน์, 2526 : 106-107)

กองทัพสหรัฐอเมริกาเคลื่อนกำลังไปในดินแดนเกาหลีตั้งแต่ใต้เส้นขนานที่ 38 ลงมา ส่วนสหภาพโซเวียตเคลื่อนกำลังเข้าไปในเกาหลีตั้งแต่บริเวณเหนือเส้นขนานที่ 38 ขึ้นไป และแต่ละฝ่ายจัดตั้งการปกครองในเกาหลีทั้ง 2 เขตตั้งแต่นั้นมา จึงก่อให้เกิดการแบ่งแยกประเทศเกาหลีออกเป็น 2 ประเทศ แต่สหรัฐอเมริกาไม่เห็นด้วยกับการแบ่งแยกดังกล่าวจึงขัดขวางโดยเสนอให้รวมเกาหลีทั้ง 2 เป็นประเทศเดียวกัน ซึ่งทางสหภาพโซเวียตเห็นด้วยแต่มีเงื่อนไขว่ารัฐบาลที่จะปกครองเกาหลีต้องเป็นรัฐบาลที่จัดตั้งขึ้นตามเงื่อนไขของสหภาพโซเวียตเท่านั้น สหรัฐอเมริกาจึงนำปัญหานี้เสนอต่อองค์การสหประชาชาติพิจารณา เมื่อกันยายน ค.ศ. 1947 ต่อมาสภาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติมีมติให้เลือกตั้งทั่วไปในเกาหลีและให้อยู่ในความควบคุมของสหประชาชาติ แต่สหภาพโซเวียตปฏิเสธความร่วมมือ และเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม ค.ศ. 1948 จึงมีการเลือกตั้งทั่วไปในเกาหลีเฉพาะเขตที่อยู่ในการยึดครองของสหรัฐอเมริกาเพียงเขตเดียวเท่านั้น การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งสมาชิกประจำสมัชชาแห่งชาติของเกาหลี หลังจากการเลือกตั้งผ่านพ้นสมัชชาแห่งชาติเกาหลีได้ทำการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตยและประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ในวันที่ 17 กรกฎาคม ค.ศ. 1948 และในวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ. 1948 สมัชชาแห่งชาติเกาหลีประกาศจัดตั้งสาธารณรัฐเกาหลีขึ้นเป็นทางการ โดยมีนายอี ซึงมันเป็นประธานาธิบดีคนแรก (มนัญญา ภูแก้ว, 2557)

ภาพที่ 6 : อี ซึงมัน

ที่มา : <https://ko.wikipedia.org/wiki/이승만>

สหรัฐอเมริกาดำเนินนโยบายมอบอำนาจการบริหารบ้านเมืองให้แก่ผู้นำชาวเกาหลีใต้มากขึ้น เพื่อที่จะพัฒนาทางด้านบริหารประเทศ แต่ว่าผู้นำชาวเกาหลีใต้ที่ได้รับมอบอำนาจจากสหรัฐอเมริกา นั้น เป็นพวกอนุรักษนิยมแบบญี่ปุ่น และมีฐานะร่ำรวย ในส่วนของผู้นำเกาหลีใต้ซึ่งจัดตั้งรัฐบาล-ชั่วคราว ขึ้นก่อนที่กองทัพของสหรัฐอเมริกาจะยกมาถึงนั้น สหรัฐอเมริกาไม่ยอมรับหรือรับรองฐานะ จึงทำให้กลุ่มการเมืองเหล่านี้ต้องรวมตัวในรูปแบบของพรรคการเมือง สหรัฐอเมริกาเข้าควบคุม หน่วยงานที่สำคัญต่าง ๆ โดยมีชาวอเมริกันเป็นหัวหน้า ส่วนลูกน้องเป็นชาวเกาหลี การปกครอง เกาหลีใต้ทั้งหมดขึ้นอยู่กับนายพลฮอดจ์ ซึ่งเป็นผู้บัญชาการสูงสุด และอีกคนหนึ่งซึ่งเป็นข้าหลวงใหญ่ ประจำเกาหลีใต้ คือพลเอกอาร์เทอร์ แอล. เลิซ (ถนอม อานามวัฒน์, 2526 : 107)

ในขณะเดียวกันในช่วงต้น 1946 สหภาพโซเวียตก็ตอบโต้ด้วยการจัดตั้งรัฐบาลขึ้นมาปกครอง ในดินแดนยึดครองของตนเองบ้าง โดยมีนายคิม อิลซ็องเป็นหัวหน้าคณะรัฐบาล ซึ่งเป็นไปในแนวทาง คอมมิวนิสต์ ทำให้ชาวเกาหลีจำนวนมากที่อยู่ในเขตการปกครองนี้หนีลงข้ามเส้นขนานที่ 38 มาอาศัย ในเขตที่สหรัฐอเมริกาได้ประกาศจัดตั้งสาธารณรัฐเกาหลีขึ้น ต่อมาเมื่อวันที่ 9 กันยายน ค.ศ. 1948 สหภาพโซเวียตจึงจัดตั้งเขต ยึดครองของตนเป็นประเทศ “สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน-เกาหลี” มีนายคิม อิลซ็อง เป็นหัวหน้าคณะรัฐบาล และเมื่อจัดตั้งประเทศเกาหลีเหนือสำเร็จ สหภาพโซเวียตจึงได้ถอยทัพออกไปจากดินแดนเกาหลีเหนือนับแต่นั้นมา เกาหลีจึงกลายเป็น 2 ประเทศ โดยมีเส้นขนานที่ 38 เป็นเส้นแบ่งดินแดน (มนันญา ภูแก้ว, 2557)

ภาพที่ 7 : คิม อิลซง

ที่มา : <https://ko.wikipedia.org/wiki/김일성>

ประธานาธิบดีทรูแมนของสหรัฐอเมริกาในขณะนั้นได้เดินทางไปี่สหประชาชาติเพื่อขอคำอนุมัติ ในการนำกำลังสหประชาชาติเข้าทำการยุติสงครามและเกาหลีเหนือต้องถอนกำลังไปที่เส้นขนานที่ 38 จัดตั้งคณะกรรมการสหประชาชาติเพื่อเฝ้าดูสถานการณ์และให้ระงับการช่วยเหลือรัฐบาลเกาหลีเหนือ ซึ่งเรื่องดังกล่าว ทรูแมนกระทำโดยไม่ได้มีการเสนอให้ที่ประชุมสภาของสหรัฐอเมริการ่วมพิจารณาด้วย แต่คณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติก็ได้ผ่านมติดังกล่าวอย่างเป็นเอกฉันท์ โดยปราศจากผู้แทนของสหภาพโซเวียตเข้าร่วมในการประชุมครั้งนี้ สหประชาชาติจึงลงคะแนนเสียงให้ช่วยเหลือเกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกาจึงได้ประกอบกำลังทหาร และส่งกำลังบำรุงจากชาติสมาชิก คือ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ ฝรั่งเศส แอฟริกาใต้ เดอร์รี่ ไทย กรีซ เนเธอร์แลนด์ เอิริโอเปีย โคลัมเบีย ฟิลิปปินส์ เบลเยียม และลักแซมเบิร์ก เข้าร่วมด้วย (มนัญญา ภูแก้ว, 2557)

นอกจากนั้นนายทรูแมนยังได้สั่งการให้นายพลดักลาส แมคอาเธอร์ ผู้บังคับบัญชาการสูงสุดของฝ่ายพันธมิตร ซึ่งยึดครองญี่ปุ่นอยู่ในขณะนั้น ส่งอาวุธ ยุทโธปกรณ์ สนับสนุนให้กับกองทัพเกาหลีใต้ และสั่งให้กองทัพเรือที่ 7 ของสหรัฐอเมริกาเดินทางมายังช่องแคบไต้หวันเพื่อป้องกันจีนคอมมิวนิสต์บุกเข้ายึดเกาะไต้หวันและขณะเดียวกันป้องกันไม่ให้จีนคณะชาติที่ไต้หวันบุกยึดพื้นที่แผ่นดินใหญ่ของจีน เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดสงครามแผ่ขยายไปยังเอเชียตะวันออก (มนัญญา ภูแก้ว, 2557)

เดือนสิงหาคม ค.ศ. 1950 กองทัพเกาหลีใต้และกองทัพบกของสหรัฐอเมริกาภายใต้การบังคับบัญชาของพลเอกวอลตัน วอล์คเกอร์ ถูกโจมตีถอยร่นมายังปูซาน ขณะที่กองทัพเกาหลีเหนือบุกมานั้นได้ไล่สังหารชาวเมืองที่เคยช่วยพวกเขาในการต่อต้านอิ ซึ่งมัน ในสงครามครั้งนี้อย่างโหดร้าย และในเดือนกันยายนปีเดียวกัน กองกำลังพันธมิตรชั่วคราวยังยึดพื้นที่รอบเมืองปูซานไว้ได้ ซึ่งเป็นเพียง 10 % ของคาบสมุทรเกาหลี (มนัญญา ภูแก้ว, 2557)

ในการเผชิญหน้ากับการโจมตีอย่างดุเดือดของเกาหลีเหนือ การตั้งรับของฝ่ายพันธมิตร กลายเป็นการสู้รบแบบเข้าตาจนที่ฝ่ายสหรัฐอเมริกาเรียกว่า “สงครามวงรอบปูซาน” อย่างไรก็ตาม เกาหลีเหนือไม่สามารถตีเมืองปูซานแตกได้ ซึ่งขณะนั้นทั่วทั้งเกาหลีเต็มไปด้วยเครื่องบินทิ้งระเบิด สหรัฐได้โจมตีแหล่งส่งกำลังหลักต่าง ๆ ของเกาหลีเหนือ เพื่อให้กองทัพเกาหลีเหนือขาดแคลน สิ่งจำเป็นในการทำสงคราม ซึ่งการทำลายของเครื่องบินทิ้งระเบิดครั้งนี้ทำให้การส่งยุทโธปกรณ์ไม่สามารถไปถึงกองทัพเกาหลีเหนือ ที่ปฏิบัติการรบอยู่ทางใต้ได้ ในขณะที่เดียวกันฐานส่งกำลังในญี่ปุ่นของสหรัฐอเมริกาได้ทำการส่งอาวุธและกำลังทหารมายังเมืองปูซานอย่างมากมาย ทำให้เกาหลีได้มีความแข็งแกร่งและมีกำลังทหารมากกว่ากองทัพเกาหลีเหนือ อยู่กว่าเกือบแสน และในเวลานี้เอง กองทัพสหประชาชาติและเกาหลีใต้ก็ได้เริ่มปฏิบัติการโจมตีตอบโต้ กองทัพสหประชาชาติได้ขับไล่กองทัพเกาหลีเหนือผ่านเส้นขนานที่ 38 จุดหมายปลายทางในการที่จะปกป้องรักษารัฐบาลเกาหลีใต้ บรรลุแล้ว กองทัพสหประชาชาติได้ข้ามแดนเข้าไปในเกาหลีเหนือ เมื่อต้นเดือนตุลาคม ค.ศ. 1950 ทำให้กองทัพเกาหลีเหนือแตกกระจายและถูกจับเป็นเชลยถึง 135,000 คน และการรุกของกองทัพสหประชาชาติ ครั้งนี้สร้างความกังวลให้จีนมาก เพราะเป็นห่วงว่าสหประชาชาติจะไม่หยุดอยู่เพียงแม่น้ำยาลู่ ซึ่งเป็นชายแดนระหว่างเกาหลีเหนือและจีน และจะดำเนินนโยบายให้จีนกลับสู่อำนาจเก่า คือ เจียงไคเช็ค หลายคนในชาติตะวันตกรวมทั้งนายพล ดักลาส แมคอาเธอร์ คิดว่ามีความจำเป็นต้องขยายสงครามไปสู่จีน แต่ทรูแมนและผู้นำคนอื่น ๆ ไม่เห็นด้วย นายพลดักลาส แมคอาเธอร์จึงถูกกล่าวเตือนในเรื่องดังกล่าว แต่เขาก็ไม่ใส่ใจคำเตือนนั้น โดยเขาแย้งว่าเนื่องจากกองทัพเกาหลีเหนือได้รับการส่งกำลังจากฐานในเขตแดนจีน คลังส่งกำลังเหล่านั้นจึงควรถูกทำลายด้วย (มนันญา ภูแก้ว, 2557)

เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 1950 หลังจากที่ทหารสหรัฐอเมริกาข้ามเส้นขนานที่ 38 ไปแล้ว ประธานเหมาเจ๋อตงของจีนได้ออกคำสั่งให้รวบรวมกองทัพอาสาสมัครประชาชนจีนเคลื่อนพลไปยังแม่น้ำยาลู่ และเตรียมพร้อมที่จะข้ามแม่น้ำ ขณะเดียวกันเหมาเจ๋อตงมองหาความช่วยเหลือจากสหภาพโซเวียต และมองว่าการแทรกแซงสงครามเกาหลีครั้งนี้เป็นเพียงการป้องกันตนเอง เขากล่าวกับโจเซฟ สตาลินว่า “ถ้าเรายินยอมให้สหรัฐอเมริกาครอบครองเกาหลีทั้งหมด เราก็ต้องเตรียมตัวให้สหรัฐอเมริกาประกาศสงครามกับจีน” อย่างไรก็ตาม สหภาพโซเวียตก็ได้ตัดสินใจให้การช่วยเหลืออย่างจำกัดกับจีน ทำให้จีนโกรธเคืองมาก ในขณะที่สหรัฐอเมริกาก็รู้ว่าสหภาพโซเวียตได้ส่งกำลังทางอากาศเข้ามาในสงครามเกาหลี แต่ก็นิ่งเฉยเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่อาจนำไปสู่สงครามนิวเคลียร์ และในวันที่ 25 ตุลาคม ค.ศ. 1950 นั้นเองที่เป็นวันที่กองทัพอาสาสมัครประชาชนจีนเข้าปะทะกับทหารสหรัฐอเมริกา โดยในการปะทะครั้งนี้จีนทำการเคลื่อนพลได้อย่างมีระเบียบวินัยและแยบยลเป็นอย่างมาก ปลายเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1950 กองทัพจีนได้เข้าโจมตีพื้นที่ด้านตะวันตกตามแนวแม่น้ำของซอน และสามารถเอาชนะกองทัพเกาหลีใต้หลายกองพลและประสบความสำเร็จในการเข้าตีกองทัพ

สหประชาชาติที่เหลืออยู่ จากความพ่ายแพ้ของกองทัพสหรัฐอเมริกาเป็นเหตุให้ทหารสหรัฐอเมริกาต้องล่าถอยเป็นระยะยาวที่สุดในประวัติศาสตร์ (มนันญา ภูแก้ว, 2557)

ในเดือนมกราคม ค.ศ. 1951 ฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้ทำการโจมตีอีกครั้งในช่วงที่เรียกว่า Chinese Winter Offensive ซึ่งเป็นการรุกในฤดูหนาวของประเทศจีน กองทัพจีนได้ใช้ยุทธวิธีในรูปแบบเดิมอย่างที่เคยทำ สถานการณ์ของกองทัพที่ 8 แย่ลงไปอีกเมื่อพลเอกวอคเกอร์เสียชีวิตจากอุบัติเหตุ ผู้นำคนใหม่คือพลโทแมทธิว ริตซ์เวย์ ซึ่งเขาเริ่มดำเนินการด้วยการกระตุ้นขวัญ และกำลังใจของกองทัพที่ 8 ซึ่งตกต่ำจากการถูกโจมตีจนต้องล่าถอยเป็นระยะทางไกล และในปลายเดือนมกราคมนั้น จากการลาดตระเวน ริตซ์เวย์พบว่า แนวรบตรงหน้าเขาปราศจากข้าศึก เขาจึงพัฒนาแผนการรุกแบบเต็มกำลังในยุทธการราวอัฟ (Operation Roundup) ซึ่งประสบผลสำเร็จอย่างมาก ในต้นเดือนกุมภาพันธ์ กองทัพสหประชาชาติมาถึงแม่น้ำฮั่นและยึดเมืองวอนจูได้อีกครั้ง จีนได้โต้ตอบกลับในเดือนกุมภาพันธ์ที่ฮองชองในภาคกลางเข้าตีที่ตั้งกองทัพน้อยที่ 9 รอบเมืองซีฟยงนี้ กองพลทหารราบที่ 2 ของสหรัฐรวมกับกองพันทหารฝรั่งเศสได้ทำการต่อสู้ชนิดเข้าตาจนในช่วงเวลาสั้น แต่ก็สามารถต้านการรุกของจีนได้ และในสองสัปดาห์สุดท้ายของเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1951 กองทัพบกที่ 8 รุกเต็มรูปแบบเพื่อใช้อำนาจการยิงสูงสุดและมุ่งทำลายกองทัพจีนและเกาหลีเหนือมากที่สุดโดยยุทธการคิลเลอร์ กองทัพน้อยที่ 1 จึงได้ยึดครองดินแดนด้านใต้ของฮั่น ในขณะที่กองทัพน้อยที่ 9 สามารถยึดครองรองซอนได้ (มนันญา ภูแก้ว, 2557)

ในวันที่ 11 เมษายน ค.ศ. 1951 ประธานาธิบดีทรูแมนได้ปลดพลเอกแมคอาเธอร์ออกจากตำแหน่ง ผู้บัญชาการกองทัพสหประชาชาติเนื่องจากขัดคำสั่ง ผู้บัญชาการคนใหม่คือพลเอกริตซ์เวย์ ได้จัดการกลุ่มกองทัพสหประชาชาติใหม่ เกิดการโจมตีอย่างเป็นขั้นเป็นตอนขับไล่คอมมิวนิสต์ให้ถอยไปช้า ๆ กองทัพสหประชาชาติยังคงรุกคืบจนกระทั่งถึงแนวแคนซัส ซึ่งอยู่เหนือเส้นขนานที่ 38 หลายไมล์ อย่างไรก็ตาม จีนยังอยู่ไกลจากคำว่าพ่ายแพ้ ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1951 พวกเขาได้เปิดฉากการรุกในช่วงที่ 5 การโจมตีหลักคือ ตำแหน่งกองทัพน้อยที่ 1 แต่ก็ถูกต้านทานอย่างเหนียวแน่นที่แม่น้ำอิมจินและคาเปียง การรุกของจีนถูกหยุดลงที่ที่แนวตั้งรับเหนือกรุงโซล กองทัพสหประชาชาติตัดสินใจหยุดอยู่แค่แนวแคนซัส ซึ่งอยู่เหนือเส้นขนานที่ 38 และหยุดนิ่งไม่มีที่ท่าที่จะทำการรุกขึ้นไปในเกาหลีเหนือ บังคับถึงเวลาที่เกิดมีการยิงกัน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เหลือจนกระทั่งมีการตกลงเพื่อหยุดยิง ช่วงเวลาต่อมาของสงครามมีการเปลี่ยนแปลงดินแดนที่ยึดได้เพียงเล็กน้อย และในวันที่ 10 กรกฎาคม ค.ศ. 1951 ที่เคซ็อง ได้เริ่มต้นการเจรจาเพื่อสันติภาพกันอย่างยาวนาน แต่การสู้รบก็ยังคงดำเนินต่อไป จุดหมายปลายทางของเกาหลีใต้และพันธมิตรคือการยึดดินแดนเกาหลีใต้คืนมาก่อนที่ข้อตกลงจะบรรลุเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียดินแดน จีนและเกาหลีเหนือพยายามทำเช่นเดียวกัน (มนันญา ภูแก้ว, 2557)

ในวันที่ 29 พฤศจิกายน 1952 ดไวต์ ดี. ไอเซนฮาวร์ ผู้ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีคนใหม่ ได้พยายามหาทางยุติความขัดแย้งในเกาหลี สหประชาชาติยอมรับข้อเสนอของอินเดียในการสงบศึก เกาหลี และเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม ค.ศ. 1953 ทั้ง 2 ฝ่ายต่างหยุดยิงกัน ซึ่งแนวรบนั้นอยู่ที่ประมาณ เส้นขนานที่ 38 ดังนั้นเขตปลอดทหารจึงถูกกำหนดขึ้นที่บริเวณนั้น และต่อมาเกาหลีเหนือและ สหรัฐอเมริกาได้ลงนามในสนธิสัญญาสงบศึกกัน แต่ไอ ซิ่งมันปฏิเสธที่จะลงนามในสัญญานั้น จนถึงทุกวันนี้เขตปลอดทหารที่เส้นขนานที่ 38 ยังคงใช้เป็นเส้นแบ่งประเทศ และในเกาหลีได้ยังคงมีกลุ่มต่อต้านคอมมิวนิสต์และต่อต้านเกาหลีเหนืออยู่ (มนันญา ภูแก้ว, 2557)

ในปี 1954 นายอี ซิ่งมันได้ขอให้สภาแก้ไขรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแล้วตำแหน่ง ประธานาธิบดีจะอยู่เกินกว่าสองสมัยไม่ได้ แต่ไอ ซิ่งมันต้องการที่จะดำรงตำแหน่งตลอดการ ดังนั้น สภาจึงต้องยินยอมให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และในปี 1958 รัฐบาลเสนอร่างกฎหมายความมั่นคง แห่งชาติเข้าสู่สภา โดยกฎหมายฉบับนี้ให้อำนาจในการสั่งประหารชีวิต หรือจำคุกสำหรับผู้ต้องหาที่ ใสร้ายกันได้ง่าย ๆ เช่น การเผยแพร่การโฆษณาชวนเชื่อของคอมมิวนิสต์ และผู้ใดก็ตามที่สืบหาและ รวบรวมข่าวสารที่เกี่ยวกับรัฐบาลหรือที่ทำการรัฐบาล พรรคการเมือง องค์กรต่าง ๆ หรือที่เกี่ยวกับ บุคคลเพื่อประโยชน์ของศัตรูจะได้รับโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต จะเห็นว่ากฎหมายฉบับ นี้มีไว้สำหรับปราบพวกฝ่ายค้าน โดยอ้างว่าเพื่อรักษาความมั่นคงของประเทศ แต่แท้ที่จริงแล้วเพื่อ รักษาความมั่นคงของรัฐบาลนายอี ซิ่งมัน (ถนอม อานามวัฒน์, 2526 : 120-121)

ในปี 1960 มีการเลือกตั้งทั่วไปในเกาหลีใต้อีกครั้งหนึ่ง นายอี ซิ่งมันรู้ว่าในครั้งนี้นัพรรคเสรี นิยมของตนจะไม่ได้รับเลือกจากประชาชน เขาจึงใช้วิธีสกรปรทุกอย่างเพื่อเอาชนะการเลือกตั้ง ซึ่ง พรรครัฐบาลของนายอี ซิ่งมันได้รับชัยชนะอย่างท่วมท้นท่ามกลางกลิ่นคาวเลือด ทำให้ประชาชนเกิดความ ไม่พอใจเป็นอย่างมาก จึงเกิดการเดินขบวนประท้วงขึ้น โดยการเดินขบวนในครั้งนั้น นักศึกษา มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำต่อต้านรัฐบาลเกาหลีใต้ รัฐบาลได้สั่งปราบปรามนักศึกษาและ ประชาชนทันที โดยสั่งให้ตำรวจยิงนักศึกษาและประชาชน บาดเจ็บล้มตายจำนวนมาก นายอี ซิ่งมัน กล่าวหาว่ากลุ่มคนที่ออกมาเดินขบวนก่อความวุ่นวายนั้นเป็นพวกคอมมิวนิสต์ และได้ประกาศ กฎอัยการศึก และส่งทหารเข้าคุ้มกันกรุงโซล เกิดการเดินขบวนขนาดใหญ่ทั่วประเทศ และในที่สุด อี ซิ่งมันก็ทนต่อความกดดันของประชาชนไม่ไหว จึงยอมลาออกจากตำแหน่ง และไปอยู่ที่ฮาวาย และมีผู้ที่ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเกาหลีใต้ คือนายชังมยอง อดีตครูใหญ่โรงเรียนมัธยม ซึ่งภายหลัง เขาก็ไม่สามารถแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศได้ (ถนอม อานามวัฒน์, 2526 : 121-122)

ในวันที่ 16 พฤษภาคม 1961 นายพลพัค จองฮี ซึ่งเคยได้รับศึกษาจากสหรัฐอเมริกา ได้ ก่อการรัฐประหารเข้ายึดอำนาจรัฐบาลของนายชังมยองได้สำเร็จ พร้อมกันนั้นก็ได้ประกาศนโยบาย ต่อต้านคอมมิวนิสต์ ปราบคอร์รัปชัน ช่วยเหลือประชาชนยากจน และซื้อสัตย์ต่อสหรัฐอเมริกาอย่าง มั่นคง และได้เริ่มหันไปคบค้ากับญี่ปุ่น ในปี 1965 ญี่ปุ่นกับเกาหลีใต้ได้ลงนามในสนธิสัญญาพื้นฐานว่า

ด้วยการฟื้นฟูความสัมพันธ์ (Treaty on Basic Relations between Japan and Republic of Korea) เพื่อฟื้นคืนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้กลับมาสู่สภาวะปกติ ซึ่งในสนธิสัญญานี้ได้เปิดโอกาสให้ญี่ปุ่นได้เข้าไปค้าขายและตั้งโรงงานในเกาหลีใต้ (ถนอม อานามวัฒน์, 2526 : 122)

ภาพที่ 8 : พัก จองฮี

ที่มา : <https://namu.wiki/w/박정희>

ในปี ค.ศ.1972 ประธานาธิบดีพัก จองฮีได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญยูชิน (Yushin) ซึ่งเพิ่มอำนาจให้กับประธานาธิบดี แต่ลดอำนาจของสมัชชาแห่งชาติลง (วิเชียร อินทะสี, 2553) ในเวลาต่อมาเกิดกลุ่มเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาล ทำให้ภายในกลุ่มผู้นำการเมืองได้เกิดความเห็นแตกต่างในการจัดการกับกลุ่มเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาล และเป็นเหตุให้ประธานาธิบดีพัก จองฮี ถูกลอบสังหารในเดือนตุลาคม ค.ศ.1979 (วิเชียร อินทะสี, 2556) ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1979 นายพลชอนดูฮวาน และนายพลโน แทอู ได้เข้ายึดอำนาจภายในกองทัพ และดำเนินแผนการเข้ากุมอำนาจการเมือง อันนำไปสู่การต่อต้านจากนักศึกษา ปัญญาชน กลุ่มผู้ใช้แรงงาน และ องค์กรทางศาสนา จนทำให้ผู้นำทหารต้องประกาศกัญภัยการศึกษา แต่เหตุการณ์ดังกล่าวได้นำไปสู่ความรุนแรงเมื่อผู้นำทหารได้ใช้กำลังเข้าสลายการชุมนุมเรียกร้องประชาธิปไตยที่ควางจู ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ.1980 ซึ่งเป็นผลให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก และนายพล ชอนดูฮวานก็ได้เข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีในปีเดียวกัน (ชอง อิลจุน และวิเชียร อินทะสี, 2557)

ภาพที่ 9 : โน แทอู และซอน ดูฮวาน

ที่มา : <https://www.hankookilbo.com/News/Read/201408251988193294>

แม้ว่าประธานาธิบดีซอน ดูฮวานจะใช้วิธีการปราบปรามกับกลุ่มผู้เรียกร้องประชาธิปไตย แต่พลังของประชาสังคมได้เพิ่มจำนวนและมีการจัดองค์กรที่เข้มแข็งขึ้น การชุมนุมต่อต้านรัฐบาล และการเรียกร้องให้ปฏิรูปการเมืองจึงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ผลจากการที่รัฐบาลใช้ความรุนแรง ในการขัดขวางและสลายการชุมนุมจนทำให้นักศึกษาเสียชีวิต จึงกลายเป็นปัจจัยเร่งให้ประชาชนเข้าร่วมการชุมนุม และขยายตัวเป็นการชุมนุมใหญ่ขึ้นทั่วประเทศ (บุญวัฒน์ สว่างวงศ์, 2559) ในเดือน มิถุนายน ค.ศ.1987 ในที่สุดกลุ่มผู้นำการเมืองจึงจำเป็นต้องรับข้อเรียกร้องในการปฏิรูปการเมือง โดยการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย (วิเชียร อินทะสี, 2556) รัฐธรรมนูญของเกาหลีใต้ ฉบับแก้ไข ค.ศ.1987 ได้กำหนดให้ประชาชนเป็นผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ประธานาธิบดีโดยตรง ประธานาธิบดีมีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี และเป็นได้เพียงวาระเดียว ทั้งนี้ก็เพื่อป้องกันการผูกขาดอำนาจ ประชาชนเป็นผู้ทำหน้าที่เลือกผู้บริหารและสมาชิกองค์กรปกครอง ท้องถิ่น สื่อสารมวลชนมีเสรีภาพ ในการปฏิบัติหน้าที่ และรัฐบาลต้องให้ความสำคัญในด้านสิทธิมนุษยชน (วิเชียร อินทะสี, 2556) ผลจากความสำเร็จนี้จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และสามารถตรวจสอบการบริหารงานของรัฐบาล (บุญวัฒน์ สว่างวงศ์, 2559)

การแก้ไขรัฐธรรมนูญเมื่อ ค.ศ.1987 ถือเป็นการสิ้นสุดของระบอบอำนาจนิยม เพราะรัฐธรรมนูญเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง และตรวจสอบการบริหารงานของ

รัฐบาล โดยผู้นำการเมืองไม่อาจผูกขาดอำนาจการเมืองได้ เนื่องจากประชาชนเป็นผู้เลือกตั้งประธานาธิบดีโดยตรง โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งได้สมัยเดียว ความชอบธรรมในการอยู่ในตำแหน่งขึ้นอยู่กับความยินยอมของประชาชน แทนการใช้อำนาจในเชิงบังคับเหมือนเช่นในอดีต แม้การต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยได้บรรลุผล แต่ผลการเลือกตั้งประธานาธิบดี เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ.1987 อาจสร้างความผิดหวังให้แก่ผู้เรียกร้องประชาธิปไตย เนื่องจากคิม ยองซัม และคิม แดจุง ในฐานะผู้มีบทบาทสำคัญในการต่อต้านระบอบเผด็จการ ต่างลงสมัครรับเลือกตั้งประธานาธิบดี เพราะไม่สามารถตกลงกันได้ว่าใครจะเป็นตัวแทน ทำให้เกิดการแย่งคะแนนเสียงกันเอง ในที่สุดโน แทอูจึงได้รับชัยชนะ ฉะนั้นความคาดหวังในการปฏิรูปจึงต้องเผชิญอุปสรรค เพราะโน แทอูเคยเป็นนายทหารซึ่งร่วมมือกับนายพลชอน ดุฮวาน ในการยึดอำนาจเมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ.1979 และเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่ควางจู ย่อมต้องหาทางมิให้เกิดกระบวนการไต่สวนเหตุการณ์ที่ควางจูเพราะความหวั่นเกรงถึงผลกระทบที่มีต่อสถานภาพเดิมของตนและพวกพ้อง ในช่วงก่อนการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่เมื่อปี 1992 โน แทอู คิมยองซัมและคิม จงพิล ได้รวมพรรคการเมืองที่ต่างเป็นผู้นำเข้าด้วยกัน และตกลงให้คิม ยองซัมเป็นผู้สมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดี (วิเชียร อินทะสี, 2555) ต่อมาเมื่อประธานาธิบดีโน แทอูสิ้นสุวาระใน ค.ศ.1993 คิมยองซัมได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีแทน

สรุป

จากการศึกษาอิทธิพลของการเข้ามาของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีใต้ หลังจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สองในปี 1945 จนกระทั่งสงครามเย็นสิ้นสุดลงในปี 1991 สหรัฐอเมริกาเข้ามามีบทบาทในด้านการเมืองของเกาหลีใต้เป็นอย่างมาก โดยปัจจัยที่สหรัฐอเมริกาเข้ามาในเกาหลีในช่วงก่อนสงครามเย็นนั้น สหรัฐอเมริกาไม่ได้มุ่งตรงไปที่เกาหลี แต่เป็นการเข้ามาบริเวณแถบเอเชียโดยมุ่งเน้นจีน และญี่ปุ่น เพื่อแสวงหาดินแดน และขยายอำนาจทางการค้า ด้วยความที่เกาหลีมีพื้นที่ทางภูมิศาสตร์เป็นรัฐกั้นชน จึงทำให้เกาหลีจำเป็นต้องเปิดประเทศให้สหรัฐอเมริกา และชาติตะวันตกอื่น ๆ

ในช่วงปี 1945-1948 เป็นช่วงเวลาที่แม้แต่ความวุ่นวายทางการเมือง สหรัฐอเมริกาต้องเจอกับอุปสรรคทางด้านภาษา และสถานการณ์บ้านเมืองในตอนนั้น ทำให้กองทัพสหรัฐอเมริกาไม่พร้อมที่จะสามารถบริหารประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่สหรัฐอเมริกาจัดตั้งรัฐบาลนี้ขึ้นนำพาให้เกาหลี และกองทัพสหรัฐเองเกิดความวุ่นวายไปด้วย

การเข้ามาของสหรัฐอเมริกาส่งผลให้เกาหลีใต้เป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยจนถึงทุกวันนี้ สหรัฐอเมริกาได้วางแผนการปกครองในเกาหลีใต้ โดยได้สนับสนุนให้จัดการเลือกตั้งของทั้งสองฝ่ายและจัดตั้งรัฐสภาของตัวเองขึ้น แต่สหภาพโซเวียตไม่ให้ความร่วมมือ จึง

ทำให้เกาหลีใต้เลือกตั้งอยู่ฝ่ายเดียว นายอี ซึงมันจากพรรคเสรีนิยมจึงชนะการเลือกตั้งในที่สุด ทำให้เขาเป็นประธานาธิบดีคนแรกของเกาหลี

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 บทบาทของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีมีไม่มากนัก เนื่องจากช่วงนั้นเกาหลีอยู่ภายใต้อาณานิคมของจักรวรรดิญี่ปุ่น หลังจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกาเริ่มเข้ามามีบทบาทอีกครั้ง เนื่องจากญี่ปุ่นเป็นฝ่ายแพ้ในสงคราม สหรัฐอเมริกาก็กลายเป็นชาติมหาอำนาจร่วมกับสหภาพโซเวียต แต่สหรัฐอเมริกามีแนวคิดตามระบอบประชาธิปไตย ในขณะที่สหภาพโซเวียตมีแนวคิดตามระบอบคอมมิวนิสต์ จึงทำให้เกิดความขัดแย้งทางอุดมการณ์ จนส่งผลให้เกิดสงครามระหว่างเกาหลีเหนือ และเกาหลีใต้ ทำให้สหรัฐอเมริกาเข้ามามีบทบาทในการควบคุมอำนาจทางการเมืองในเกาหลีใต้ โดยสหรัฐอเมริกาได้วางแนวคิดการเมืองการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตย และมีการให้เงินทุนสนับสนุนในการพัฒนาประเทศให้กับเกาหลีใต้

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความ

ของ, อิล-จุน และวิเชียร อินทะสี. **ประวัติศาสตร์การเมืองเกาหลีสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ: อีเมจิ้น

บุคส์, 2557

ดำรงค์ ฐานดี. **ยุทธศาสตร์การพัฒนาของสาธารณรัฐเกาหลี**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช, 2548.

ถนอม อานามวัฒน์. **ประวัติศาสตร์และการวิเคราะห์เอเชียปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์อักษรพิทยา, 2526

บุญวัฒน์ สว่างวงศ์. **พัฒนาการทางการเมืองและเส้นทางสู่ประชาธิปไตยของไทยและเกาหลีใต้**.

วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา. 2559

ปาร์ค, แท-กยุน. **สงครามเกาหลีและระบบสองศึก**. แปลโดย ภัททิรา จิตต์เกษม. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2560.

ปรีชา ศรีวัลย์. **สงครามโลก ครั้งที่ 1-2 และสงครามเกาหลี**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2530.

ไพบูลย์ ปิตะแสน. **ประวัติศาสตร์เกาหลี : จากยุคเผ่าพันธุ์ถึงยุคสาธารณรัฐใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : โปสต์, 2555.

วีระชัย โชคมุกดา. สงครามโลกครั้งที่ 1, 2 (ฉบับสมบูรณ์) ประวัติศาสตร์การชนฆ่าที่โลกต้อง
เรียนรู้. กรุงเทพฯ: ยิปซี, 2554

_____. ประวัติศาสตร์เกาหลี แผ่นดินแห่งความแตกแยก จากอดีตจนถึงปัจจุบัน.

กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2555

วิวัฒน์ มุ่งการดี. นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกา : โครงสร้าง กระบวนการ และรูปแบบ.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533

วิเชียร อินทะสี. ประสบการณ์การพัฒนาของเกาหลีใต้. วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา. 13, 1

(สิงหาคม 2551): 57-82

_____. นโยบายต่างประเทศของญี่ปุ่นต่อเกาหลีในช่วงการยึดครองและช่วงหลังการได้รับ
เอกราชจากญี่ปุ่น. วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร 16 (ธันวาคม 2551): 221-228.

_____. การคอร์รัปชันทางการเมืองในเกาหลีใต้. ปทุมธานี: สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553

_____. สองทศวรรษการพัฒนาประชาธิปไตยในเกาหลีใต้: ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยที่เป็น
อุปสรรค. วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร. 8,1 (มกราคม-มิถุนายน 2555): 67-108.

_____. พลวัตความเป็นประชาธิปไตยในเกาหลีใต้: จากอานาจนิมสู่ประชาธิปไตยที่
มั่นคง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556

_____. ความขัดแย้งและความร่วมมือระหว่างสองเกาหลีในยุคหลังสงครามเย็น.

วารสารเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา. 21, 1 (พฤษภาคม 2561): 1-20.

ศลิษา กาญจนวงศ์ไพศาล. อิทธิพลของสหรัฐอเมริกาในเกาหลีใต้ตั้งแต่ ค.ศ. 1945-1987. เอเชีย
ศึกษา, คณะอักษรศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559.

สัณชัย สุวังบุตร. ยุโรปในสงครามเย็น ค.ศ. 1945-1991. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภณาการพิมพ์, 2558.

อนุช อาภาภิรม. สงครามเย็นในแดนโสม : วิฤตที่ยังไม่สิ้น. กรุงเทพฯ : มติชน, 2558.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

คนเกาหลีบอกว่า เรือ General Sherman ของอเมริกา มาเพื่อปล้นสมบัติทองคำจากสุสาน

ราชวงศ์เกาหลี ในปี 1866 : เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2563 จาก

<http://treatise.16mb.com/viewtopic.php?t=7603>

โตม ไกรปกรณ์, สงครามโลกครั้งที่ 2 : เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2563 จาก

http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=%E0%B8%AA%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%82%E0%B8%A5%E0%B8%81%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B9%89%E0%B8%87%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88_2

ธโรธร ตู้อทองคำ, การเมืองระหว่างประเทศ : จากยุคสงครามเย็นสู่ยุคหลังสงครามเย็น :

เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2563 จาก

http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/article_detail.php?ArticleID=30785

มนัญญา ภูแก้ว, สงครามเกาหลี : เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2563 จาก

<http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=%E0%B8%AA%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%AB%E0%B8%A5%E0%B8%B5>

สงครามเย็น (Cold War ค.ศ.1945-1991) เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2563 จาก

<http://thansang.wixsite.com/history/cold-war>

สะพานซมอิล (Samilgyo Bridge) : เข้าถึงเมื่อ 10 มีนาคม 2563 จาก

<https://www.jointtravel.com/south-korea-travel-information/samilgyo-bridge.html/>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล นางสาวหทัยภัทร เกรียงธีรศร

วันเดือนปีเกิด 21 ตุลาคม พ.ศ.2539

ที่อยู่ปัจจุบัน 50/40 ซอยหมอศรี ตำบลท่าข้าม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73000

ประวัติการศึกษา

2559 – ปัจจุบัน ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
คณะอักษรศาสตร์ สาขาวิชาเอเชียศึกษา ภาษาเกาหลี

2558 – 2559 ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน
คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาสถิติ

2552 – 2558 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทย์ – คณิต
โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช